2001-01-15
Debattartikel för omedelbar publicering

Kontaktperson; Anita Stenhardt, Informationschef, Svenska Lokaltrafikföreningen
Tel. 08-788 08 69, 070-588 08 69. Mail: anita.stenhardt@sltf.se

Oärlig debatt om kollektivtrafiken

Tidningar och TV har i dagarna i det närmaste frossat i hur synd det är om resenärerna som inte får billigare resor när nu momsen sänks på kollektivtrafiken. Företrädare för Miljöpartiet och Vänsterpartiet har i olika media påstått att momssänkningen automatiskt skulle medföra sänkta biljettpriser. Det är en nyhet för Svenska Lokaltrafikföreningen (SLTF) som drivit frågan om sänkning av momsen på kollektivtrafik. Syftet med momssänkningen är att kompensera de skatte- och avgiftsökningar som drabbat läns- och lokaltrafiken. Varken i budgetpropositionen eller någon annanstans har sänkta biljettpriser diskuterats. I budgetpropositionen står det i klartext att den sänkta momsen skall balansera höjda avgifter och skatter.

Kravet på sänkt moms framfördes av Svenska Lokaltrafikföreningen till finansministern senhösten 1999. Som exempel på vad en sänkt moms kunde användas till, förutom att kompensera för höjda avgifter, nämndes att förse dieselbussar med reningsutrustning för att förbättra miljön. Momssänkningen är välkommen men kompenserar inte alls fullt ut för alla höjda avgifter, den har tyvärr blivit en blygsam återställare.

Kollektivtrafiken finansieras till cirka hälften av biljettintäkter och resterande av kommuner och landsting via skattsedeln. När staten således fattar beslut om höjda skatter och avgifter för transporter vältrar de ju över kostnaderna på kommuner och landsting. Vad gäller den höjda fordonsskatten delades visserligen, via ett höjt statsbidrag, pengar ut till kommuner och landsting. Men de pengar riksdagen skickade med täckte inte de faktiska kostnaderna.

Det är oärligt att framställa kollektivtrafiken som en vinstmaskin som behåller pengar i eget syfte. Lika oärligt är det att säga att kommuner och landsting som ägare till kollektivtrafikbolagen får ta sitt ansvar. Det är de facto en fråga om hur mycket pengar som ska tas från samma budget som skola, vård och omsorg. Kollektivtrafiken är i ett läge där det till och med på vissa håll i landet diskuteras en reducering av utbudet för att möta kostnadssökningarna.

Det är också oansvarigt att försöka vinna politiska poäng på en sänkning av biljettpriserna när man vet att det skulle innebära uppskjutna investeringar och indragna linjer. Satsningen på kollektivtrafiken måste få hamna där den ska - hos de som driver trafiken och har möjlighet att göra den attraktiv så att fler väljer att ta bussen eller tåget. En sänkning av biljettpriset skulle innebära en försämrad kollektivtrafik – stick i stäv med målsättningen i budgetpropositionen om en kollektivtrafik med förbättrad konkurrenskraft.

Märta-Lena Schwaiger, VD
Svenska Lokaltrafikföreningen, SLTF
Läns- och lokaltrafikens branschorganisation